

Motion till riksdagen

1986/87:N518

Erik Janson m. fl. (s)

Utbyggnad och restaurering av mini- och mikrokraftverk

Investeringsstödet till små vattenkraftverk infördes 1984. Det utgår med 15%. Numera kan stöd också lämnas till förprojektering med 50%. Från oljeersättningsprogrammet kan lånegarantier lämnas upp till 50% av stödunderlaget. I riksdagens plan för vattenkraftsutbyggnaden förutsätts att små vattenkraftverk skall bidra med 200 GWh/år.

Trots de beslutade stödåtgärderna är det förknippat med betydande svårigheter att planera och genomföra utbyggnad eller restaurering av mini- och mikrokraftverk. Även om fallrätten redan tidigare är fastställd i vattendomstol är det inte ovanligt med två-tre års handläggningstid av en ansökan om nyttjande. Är dessutom ägarförhållandena oklara kan handläggningstiden bli ytterligare förlängd.

Det finns anledning att pröva om ansökningsförfarandet kan förenklas för mindre kraftverk. Under nuvarande förutsättningar följer ansöknings- och prövningsförfarandet samma regler om det gäller en anläggning som genererar i storleksordningen 50–100 kW eller om det gäller en större kraftproduktion med anläggningar i storleksordningen 200 GWh.

Finansieringsstödet från samhällets sida för mini- och mikrokraftverk bör också ses över. Ett minikraftverksbygge finansieras i allmänhet med lånade medel. Hittills har en vattenrättsinnehavare kunnat räkna med 15% statliga bidrag samt en statlig lånegaranti på 50%. Resterande 35% har oftast fått finansieras med hjälp av borgenslån. Eftersom ett minikraftverk normalt inte ger någon vinst under de första fem-tio åren saknar många vattenrättsinnehavare möjlighet att klara de första årens underskott. Detta förhindrar ofta starten av ett projekt.

En förändring av finansieringsgrunden för minikraftverk skulle förslagsvis innebära att det 15-procentiga bidraget behålls men att härutöver samhällstödet skulle kunna ges i form av statliga lånegarantier som knyts till projektets beräknade utbyggnadskostnad. Så skulle t. ex. en utbyggnadskostnad under 2.50 kr./årskW kunna ge en 85-procentig lånegaranti och sedan en fallande skala ner till en utbyggnadskostnad om 5 kr./årskW vilken skulle ge endast en 50-procentig lånegaranti. Det är också viktigt att man här gör bedömningar ur samhällsekonomisk synvinkel och därvid beaktar den utbyggnadskostnad om 4–5 kr./årskW som i dag beräknas gälla i olika typer av kolkraftverk.

Skattereglerna för mini- och mikrokraftverk behöver också ses över för att göra en utbyggnad av befintliga anläggningar intressant. Skattefrihet för mindre kraftverk går nu vid 50 kW. Det innebär att anläggningar som skulle

kunna tillföra energi till samhällsnätet genom en mindre utbyggnad i dag körs med generatorer med märkeffekt under 50 kW för att på det sättet undgå beskattning.

Mot. 1986/87
N518

För att stimulera till utbyggnader borde prövas om inte den beräknade privata uttagsdelen bör göras skattefri på alla mindre anläggningar och därigenom skapa intresse för restaurering och kapacitetsökning på befintliga enheter. En skattefri uttagsdel i storleksordningen 200 000–400 000 kWh/år kan vara en möjlighet att stimulera till kapacitetsökning.

Hemställan

Med hänvisning till vad ovan anförts hemställs

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts för att underlätta utbyggnad och/eller restaurering av mini- och mikrokraftverk.

Stockholm den 27 januari 1987

Erik Janson (s)

Barbro Nilsson (s)

Ture Ångqvist (s)